

Результати анкетування спортсменів про баскетбол у форматі 3x3

Мусієнко А.В., Несен О.О., Цимбалюк Ж.О.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Анотація. Актуальність проблеми дослідження зумовлена офіційним визнанням нового виду спорту – баскетболу 3x3 як олімпійського виду та перегляду теоретичних та методичних підходів до відбору та підготовки баскетболістів до участі у офіційних змаганнях формату 3x3. Перші офіційні змагання національного рівня проводяться для гравців у категорії U-15. Враховуючи відсутність керованого тренувального процесу з нового виду спорту, виникла потреба у додатковій підготовці гравців у секціях класичного баскетболу для участі у змаганнях формату 3x3. **Мета:** визначення думки баскетболістів 15-16 років про баскетбол у форматі 3x3. **Методи:** теоретичні (аналіз і узагальнення науково-методичної літератури, даних мережі Інтернет з проблеми дослідження), емпіричні (педагогічні (опитування), соціологічні (анкетування)). **Результати:** представлено результати опитування тренерів та анкетування гравців-класиків про баскетбол у форматі 3x3. Встановлено думку гравців про місце нового виду, значимість цілеспрямованої підготовки до змагань у форматі 3x3. Визначено пріоритети використання техніко-тактичних взаємодій під час змагань у форматі 3x3. Проаналізовано ефективність їх застосування в баскетболі 3x3 у гравців цього віку. **Висновки:** серед переважної більшості спортсменів 15-16 років, що тренуються в секціях класичного баскетболу під керівництвом тренера, баскетбол 3x3 дуже популярний та сприймається як окремий вид спорту (70 %). 72 % респондентів мають досвід виступів на офіційних змаганнях у форматі 3x3. 85 % мають достатній рівень знань офіційних правил нової гри. Розрізняючи особливості між форматами змагань, 87 % респондентів висловили думку про потребу у тренуваннях перед змаганнями з баскетболу 3x3. Думка спортсменів 15-16 років про застосування тактичних взаємодій під час ігор у форматі 3x3 частково розходиться з сучасними вимогами.

Ключові слова: баскетбол 5x5; баскетбол 3x3; взаємодії; напад; захист.

Вступ. Маючи глибоке історичне коріння, візуальну схожість із класичним баскетболом та нетривалий термін офіційного існування, баскетбол 3x3 з вуличної гри зі змінними правилами став олімпійським видом (рішення МОК від 09.06.2017 р.) та дебютував на XXXII літній Олімпіаді в Токіо.

Сьогодні Збірні команди України з баскетболу 3x3 мають значні досягнення на міжнародному рівні, а резервні збірні (U-18, U-23) як серед чоловіків, так і серед жінок входять до Топ-10 найсильніших команд світу (Мусієнко, & Цимбалюк, 2021; <https://fbu.ua/news>). Це вимагає подальшого науково-методичного та інформаційного обґрунтування навчально-

тренувального процесу гравців 3x3 в світлі олімпійських перспектив (Шутова, & Юр, 2016; Несен, & Ширяєва, 2020). У країні на сьогодні відсутній керований тренувальний процес юних гравців і програма з виду спорту. Зазвичай баскетбол 3x3 застосовується як тренувальна вправа серед баскетболістів-класиків та широко використовується як засіб підтримки спортивної форми баскетболістів у перехідному періоді макроциклу (Глазін, 2015; Мітова, 2016; Мусієнко, & Цимбалюк, 2021).

Такі фактори як щорічне збільшення кількості та якості проведення турнірів з баскетболу 3x3 в Україні, їх регулярність та доступність (у фестивалях та турнірах регіонального рівня задіяні діти з 12 років, у чемпіонатах та Кубку України – з 15 років) призвели до

збільшення команд учасників (Шутова, et. al., 2018). Зараз баскетбол 3x3 в Україні набирає все більшої популярності серед дітей та молоді і нічим не поступається класичному баскетболу (Шутова, & Юр, 2016; Сушко, 2018). Його правила мають міжнародний статус (www.play.fiba3x3.com; Ставрев, 2016).

Це потребує теоретичної та методичної розробки та реалізації процесу спортивної підготовки баскетболістів 3x3, які займаються в секціях класичного баскетболу (Витман, et. al., 2020; Волков, et. al., 2020).

Значний обсяг теоретичних та методичних знань в сучасній системі класичного баскетболу недоцільно сліпо застосовувати в баскетболі 3x3, це визначено рядом досліджень з питань підготовки і вдосконалення спортсменів різної кваліфікації (Базилевич, & Шутова, 2018; Зарубина, 2019; Малый, & Поздеева, 2020). Особливо виникають протиріччя в розділах підготовки гравців (фізичній та тактичній), що кардинально відрізняються (Андрианова, et. al., 2019; Базилевич, 2019; Бабичева, & Минина, 2020). Проблемою відбору спортсменів у процесі багаторічного вдосконалення з класичного баскетболу наразі зацікавлені ряд авторів (Колесникова, 2006; Глазин, 2015; Колесникова, & Саврикова, 2019).

Актуальність зазначених питань і відсутність наукових розробок в цьому напрямку зумовили вибір теми дослідження.

Зв'язок дослідження з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри теорії і методики фізичного виховання Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Мета дослідження полягала у визначенні думки баскетболістів 15-16 років про баскетбол у форматі 3x3.

Матеріал та методи дослідження. В дослідженні використовувалися такі методи: теоретичні (аналіз і узагальнення науково-методичної літератури, даних мережі Інтернет з проблеми дослідження), емпіричні (соціологічні (анкетування),

педагогічні (опитування)), методи математичної статистики.

Теоретичний аналіз науково-методичної літератури та даних мережі Інтернет з питань змісту підготовки баскетболістів, які приймають участь у змаганнях формату 3x3, був проведений для вивчення питань популярності нового виду серед молоді, визначення найбільш використовуваних та ефективних тактичних взаємодій серед гравців цього віку.

Опитування проводилось серед тренерів (СДЮШОР та ДЮСШ з класичного баскетболу) та тренерів збірних команд України з баскетболу 3x3 (всього 15 чоловік). Метою опитування було визначення аспектів щодо популярності нового виду спорту серед підлітків, їх бажання брати участь в змаганнях формату 3x3, ставлення тренерського складу до необхідності та змісту цілеспрямованого тренування перед змаганнями з баскетболу 3x3.

Анкетування проводилось серед баскетболістів 15-16 років (учнів 10-11 класів ЗСО м. Харкова, Краматорська, Бахмута), які регулярно тренуються в секціях під керівництвом тренерів та мають I-II спортивний розряд. Обсяг вибірки склали 46 спортсменів. Анкета розроблена в результаті аналізу педагогічних досліджень, представлених у спеціальній літературі. Використано питання, метою яких було виявити думки гравців про місце баскетболу 3x3, потребу у тренуваннях перед змаганнями у форматі 3x3 та застосуванні техніко-тактичних взаємодій під час змагань.

Участь в анкетуванні та опитуванні респонденти приймали добровільно.

Результати дослідження та їх обговорення. В результаті аналізу науково-методичної літератури з питань підготовки баскетболістів до змагань у форматі 3x3 визначено необхідність планування та організації тренувального процесу у структурі річного циклу, підбору відповідних засобів та методів тренування для підвищення рівня спеціальної фізичної та техніко-тактичної підготовки гравців-класиків (Киров, 2018;

Алексиева, et. al., 2019; Серебренникова, & Бикмухаметов, 2019). В ряді робіт уточнено найбільш сприятливий вік для застосування цілеспрямованих тренувань у баскетболі 3x3 (Глазін, 2015; Бабичева, & Минина, 2020), що вплинуло на вибір вікової категорії наших респондентів. Визначено, що підхід до спортивної підготовки гравців для участі на офіційних змаганнях, спрямований на вдосконалення техніко-тактичної підготовки є перспективним (Базилевич, 2018; Серебренникова, & Бикмухаметов, 2019; Мусієнко, & Цимбалюк, 2021).

Проведене опитування тренерів, вказує на популярність баскетболу 3x3 серед молоді, їх бажання брати участь у змаганнях такого формату. Але деякі тренери розглядають цю гру як тренувальну вправу та розвагу на відкритих майданчиках. При необхідності залучення баскетболістів до ігор у форматі 3x3 (в складі збірних закладів освіти) вважають за необхідне приділити тренувальний час повторенню в ігрових

умовах правил гри та награванню тактичних взаємодій у нападі. Незначний відсоток опитаних тренерів розуміє відмінність у побудові тактичних взаємодій при грі 5x5 та 3x3, а сучасною англійською термінологією володіють лише тренери збірних команд та молоді тренери, які брали участь у змаганнях в якості гравців.

В процесі анкетування серед баскетболістів, що тренуються в секціях класичного баскетболу під керівництвом тренера отримані наступні дані.

67,4 % респондентів виповнило 15 років, 26 % – 16 років та 3 спортсменам – 17 років. Всі тренуються в секціях баскетболу під керівництвом тренера (впродовж 3 років – 40 %, 4 років – 15,2 %, інші 5 та більше років). При цьому їх тижнева кількість тренувань з баскетболу 5x5 складає: 3 рази – 24 %, 4 – 19,5 %, 5 – 24 %, 6 – 19,5 %, 7 та більше – 13 % (рис. 1).

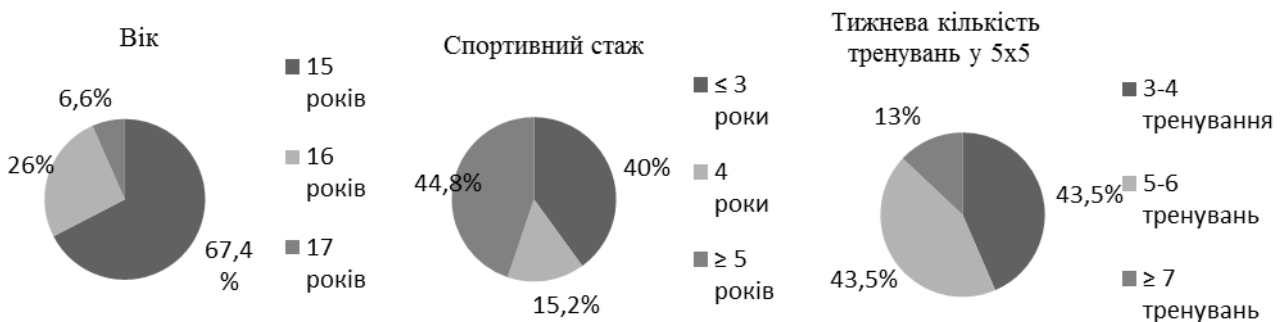

Рис. 1. Розподіл респондентів (n = 46) за віком, спортивним стажем та тижневою кількістю тренувань в секціях баскетболу 5x5

Аналіз відповідей на питання про місце баскетболу 3x3 (Питання 3, 4, 5) показав, що переважна більшість анкетованих спортсменів (70 %) класифікують новий різновид баскетболу як окремий вид спорту, який дає можливість виступів на всеукраїнському, міжнародному та професійному рівнях. Інші сприймають його як відпочинок (5 гравців), тренувальну вправу (4 гравці) та використовують як змагання на тренувальних зборах (5 гравців). Серед

опитаних 33 спортсмени брали участь в офіційних змаганнях формату 3x3 (серед них: продовж року – 16, впродовж двох років – 8, впродовж трьох та більше – 9 спортсменів) та лише 26 % анкетованих не мають змагального досвіду у форматі 3x3 (рис. 2). Регулярно тренуються з нового виду впродовж тижня 48 % респондентів та не займаються – 52 %.

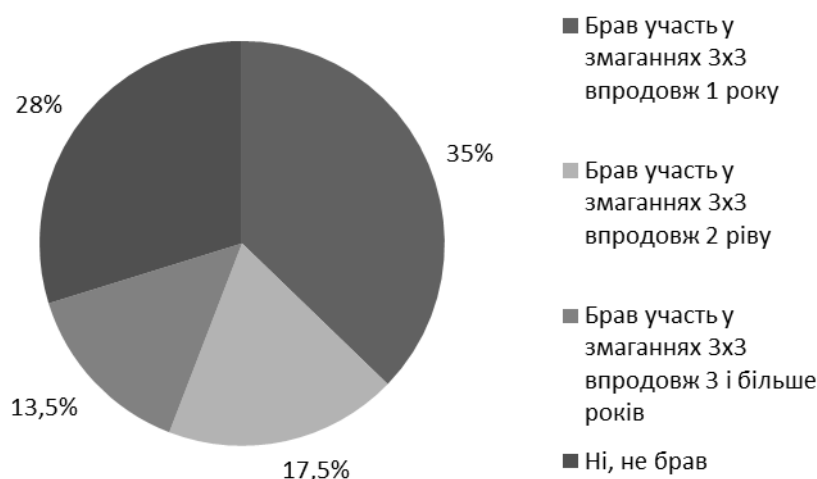

Рис. 2. Результати відповідей баскетболістів 15-16 років (n=46) про змагальний досвід у форматі 3x3

Аналіз цих відповідей показав, що участь в офіційних змаганнях формату 3x3 юних спортсменів безпосередньо вплинула на ставлення до нового виду як окремого виду спорту (73 %) та стала стимулом для занять баскетболом 3x3. Так, серед анкетованих спортсменів, які мають досвід змагань у форматі 3x3, 54 % щотижнево удосконалюють свої вміння на тренуваннях баскетболом 3x3 (серед них:

один-два рази на тиждень – 15, три-чотири – 6 спортсменів), а 12 спортсменів (37 %) тренуються лише в секціях баскетболу 5x5 та не вдосконалюють свої вміння у грі формату 3x3. Серед гравців, що не мають змагального досвіду в 3x3 лише 2 гравці регулярно тренуються у форматі 3x3, а 85 % поки що не зацікавлені новим видом спорту (рис. 3).

Рис. 3. Результати відповідей баскетболістів 15-16 років, які брали участь у змаганнях формату 3x3 (n=33) та не брали (n=13), на питання про кількість тренувань впродовж тижня баскетболом 3x3

Аналіз відповідей на питання про потребу тренувань до змагань у форматі 3x3 (Питання 7) показав, що 63 % анкетованих чітко знають офіційні правила

баскетболу 3x3 та під час змагань у форматі 3x3 у них не виникало труднощів та невідомих моментів під час ігор. Але 27 % спортсменів під час офіційних

змагань зіштовхнулися з певними труднощами. Так 6 спортсменів, що знають основні правила, лише доповнили свої знання новими моментами, 3 спортсмени дізналися багато нового. На питання про знання офіційних правил баскетболу 3x3 (Питання 6) відповіли негативно лише 2 спортсмени. Вони жодного разу не брали участі у змаганнях формату 3x3 та вперше в житті зіштовхнулися з такими правилами в якості вболівальника.

Більшість спортсменів, розуміючи особливості між форматами змагань, висловили думку про потребу в тренуваннях перед змаганнями у форматі 3x3 (87 % анкетованих) (Питання 7). Так, 8 спортсменам необхідно повторити правила змагань та пов'язані з цим ігрові моменти, 12 спортсменів висловлюють думку про необхідність часу для спеціальної фізичної підготовки, а 20 – для зіграності в команді. Лише 6 спортсменів впевнені у своїх можливостях та вважають достатніми тренування у секції баскетболу 5x5. На вибір направленості в тренуваннях значно вплинуло розуміння гравцями факторів, що впливають на перемогу у грі. Значна більшість спортсменів вважає запорукою успіху у грі командні дії (65 %) (Питання 8) і лише 4 спортсмени вважають вирішальним фактором перемоги індивідуальні дії лідера в команді.

При відповіді на питання 9 про вплив факторів на результат гри думки спортсменів розділилися майже порівну. 50 % анкетованих найвпливовішим фактором вважає зіграність команди, а 40 % віддає перевагу підготовленості кожного з гравців команди. Такі фактори як «Погодні умови» та «Суддівство» на думку спортсменів майже не впливають на результат (5 спортсменів). Порівнюючи відповіді на 7 питання та 9 питання, слід зауважити, що 70 % спортсменів, що віддають перевагу зіграності команди при відповіді про потребу тренувань, визначили пріоритетом час на вдосконалення командних дій, а думки спортсменів, що вважають основним фактором у перемозі підготовленість, розділились майже порівну між потребою

часу на спеціальну фізичну підготовку (30 %), потребою часу на підвищення зіграності команди (35 %) та думкою про достатність тренувань у форматі 5x5 (35 %).

При визначенні думки спортсменів про фактори найвагомішого внеску у кількість набраних командою очок, встановлено, що гравці віддають перевагу результатам кидків з під кошика (52 %) та дальньої дистанції (40 %) (Питання 10). Жоден зі спортсменів не оцінює влучання штрафних кидків, як вагомий фактор впливу на кількість набраних очок. Таке положення не співпадає з результатами ряду досліджень (Андрианова, Леньшина, & Андрущенко, 2019; Зарубина, 2019) та говорить про недооцінювання значення результату штрафних кидків, адже на початку гри за правилами баскетболу 3x3 позитивний результат «штрафного» дорівнює 1 очку (як і кидка з під кошика), а при переборі фолів командою супротивника надає можливість зарахування 2 очок (як при кидку з дальньої дистанції). Аналіз літератури говорить про зростання кількості кидків за час гри в баскетболі 3x3 в залежності від віку та рівня підготовленості гравців (Колесникова, & Саврикова, 2019). Найвагоміший вклад у кількість набраних командою очок у кадетів мають влучання з під кошика та зі штрафних (Колесникова, 2006; Глазін, 2015; Бабичева, & Мінїна, 2020), у юніорів збільшується кількість дальніх кидків, але їх результативність має незначний вклад, а на результат кваліфікованих спортсменів найбільш впливають показники кидків з близької та дальньої дистанції (Колесникова, & Саврикова, 2019; Вітман, et. al., 2020).

При підборі питань про знання спортсменами тактичних взаємодій у нападі (Питання 11) та в захисті (Питання 12) під час ігор у форматі 3x3 було враховано їх низький рівень володіння сучасною англійською термінологією, що виявився під час попереднього опитування. Лише три баскетболісти, які залучалися в розширений склад Збірних команд України з баскетболу (за віком) та які брали участь у Всеукраїнських

змаганнях з баскетболу 3x3 володіли даною термінологією (<https://fbu.ua/news>). Тому питання складаються з класичної баскетбольної термінології (Ставрев, 2016; Аль-Фартусси, 2016; <https://fbu.ua/news>). Аналіз відповідей на них показав, що 37 % анкетованих під час нападу активно застосовують різновиди заслонів та 24 % віддають перевагу взаємодії «Передав м'яч і вийди». А в захисті значна більшість гравців (60 %) застосовують та розуміють переваги індивідуального захисту. Однак, 22 % анкетованих зазначило застосування в захисті «Підстраховки». Таке положення суперечить результатам ряду досліджень (Ставрев, 2016; Волков, et. al., 2020) та говорить про необізнаність юних гравців в питаннях доцільності використання деяких взаємодій під час гри 3x3.

Аналізуючи відповіді на питання про фактори впливу на оволодіння тактичними взаємодіями (Питання 13), встановлено, що більшість гравців розуміє пояснення тренера про техніку виконання та доцільність взаємодії (72 %). Лише 7 гравців розуміють «Що робити» після пояснень партнерів по команді, а 5 – віддають перевагу перегляду відеозаписів. В грі час початку взаємодії з партнерами по команді (Питання 1) гравці обирають за звуковим сигналом (13 %), за жестом (30 %). 5 спортсменів обирають взаємодію, коли опиняються в знайомій ігровій ситуації, більшість (46 %) – завжди діють за ситуацією. Під час тренувань 65 % спортсменів віддає перевагу тренувальним вправам з рівною кількістю гравців (1x1, 2x2). Вправи з полегшеним супротивом (2x1, 3x2) подобаються 22 % анкетованих, а з посиленням супротивом (1x2) лише 3 гравцям (Питання 15). Ці результати, на нашу думку, стануть корисною інформацією для тренерів при виборі

методів та засобів тактичної підготовки баскетболістів 15-16 років.

Висновки. Обробка та аналіз отриманих в ході дослідження даних показали, що баскетбол 3x3 є новим популярним серед молоді видом спорту, у якому відбір та підготовка гравців потребує перегляду. Переважна більшість спортсменів 15-16 років, що тренуються в секціях класичного баскетболу під керівництвом тренера, сприймає баскетбол 3x3 як окремий вид спорту (70 %). 72 % респондентів мають досвід виступів на офіційних змаганнях у форматі 3x3. 85 % мають достатній рівень знань офіційних правил нової гри. Розрізняючи особливості між форматами змагань, 87 % респондентів висловили думку про потребу у тренуваннях перед змаганнями з баскетболу 3x3.

Враховуючи сучасні тенденції в розвитку цього виду, слід переглянути зміст та підходи до техніко-тактичної підготовки гравців у новому виді спорту. Визначено думку спортсменів 15-16 років про застосування тактичних взаємодій під час ігор у форматі 3x3, яка частково розходиться з сучасними вимогами. Уточнено особливості застосування тактичних взаємодій в грі 3x3 гравцями у віці 15-16 років.

Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні засобів та методів удосконалення тактичних взаємодій у баскетболістів 15-16 років при підготовці до змагань у форматі 3x3.

Конфлікт інтересів. Автори відзначають, що не існує ніякого конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Аль-Фартусси, М.А. (2016). Техничко-тактическая подготовка квалифицированных баскетболистов с учетом функционального обеспечения игровой деятельности: *диссертации на соискание ученой степени кандидата наук з физ. восп. и с.* Киев, 187.
- Алексиева, М., Стефанов, С., & Спахиу, Е. (2019). Анкетно проучване относно мястото на спорта 3x3 баскетбол във висшите училища в република Албания. *Съвременни тенденции на физическото възпитание и спорта: 11 международна научна*

конференція. *Софія, Софійський університет «Св. Климент Охридський», 139-147.*
<file:///C:/Users/User/Downloads/KONFERENCIA%202019%20-1.pdf>

- Андрианова, Р.И., Леньшина, М.В., & Андрущенко, А.А. (2019). Оптимизация нагрузок в подготовке баскетболисток 3x3 к кубку мира на основе учёта показателей диагностической системы «Адаптолог-эксперт». *Ученые записки университета им. П.Ф. Лесгафта*, 5 (171), 12-17.
- Бабичева, С.И., & Минина, Л.Н. (2020). Повышение эффективности соревновательной деятельности на основе развития коммуникативных способностей у баскетболисток 16 -17 лет. *Спортивные игры: настоящее и будущее. Санкт-Петербург, Национальный государственный университет физической культуры, спорта и здоровья им. П.Ф. Лесгафта*, 9-12.
- Базилевич, М.В. (2019). К вопросу о подготовке студентов-баскетболистов к соревнованиям формата 3x3. *Спортивные студенческие события: Инновации для наследия и устойчивого развития. Всемирная конференция Международной федерации университетского спорта Инновации - Образование - Спорт. АНО, Дирекция Красноярск*, 172-174.
- Базилевич, М.В., & Шутова, М.В. (2018). Мнение студентов о необходимости подготовки к соревнованиям по баскетболу формата 3x3. *Студенческий спорт: состояние и перспективы развития. Сборник материалов Региональной научно-практической конференции*, 6-9.
- Витман, Д.Ю., Бобровский, Д.А., Витман, Д.Ю., & Ковыршина, Е.Ю. (2020). Особенности соревновательной деятельности и игровых показателей в баскетболе 3x3. *Ученые записки университета им. П.Ф. Лесгафта*, 11 (189), 81-86.
- Волков, Д.А., Зарубина, М.С., & Фесенко, Р.П. (2020). Особенности тактических взаимодействий в баскетболе 3x3. *Устойчивое развитие: наука и практика*, S2 (26), 88-91.
- Глазин, А.М. (2015). *Сопряженное применение средств баскетбола и стритбола в процессе физического воспитания подростков 15-16 лет: автореферат дис. кандидата пед. наук. Краснодар.*
- Зарубина, М.С. (2019). Современные тенденции технической подготовки в баскетболе 3x3 по итогам ведущих международных соревнований. *Физическая культура: воспитание, образование, тренировка*, 6, 5-7. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=42334648>
- Киров, Д. (2018). Проучване на мнението на спортуващите «Баскетбол 3x3». *Педагогически алманах*, 2, 189-195. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=723019>
- Колесникова, Е.А. (2006). *Структура и содержание підготовки баскетболисток 15-16 лет к соревнованиям по стритболу: автореф. дис. канд. пед. наук. Краснодар.*
- Колесникова, Е.А., & Саврикова, Ю. (2019). Показатели технико-тактических действий баскетболисток студенческой команды в играх формата 3x3. *Актуальные научно-методические проблемы подготовки спортсменов в игровых видах спорта. Материалы Всероссийской научно-практической конференции с международным участием*, 25-29.
- Малый, Е.К., & Поздеева, Д.Е. (2020). Характеристика атакующих действий высококвалифицированных спортсменов в баскетболе 3x3. *Тезисы докладов XLVII научной конференции студентов и молодых ученых вузов Южного Федерального округа. Краснодар, Кубанский государственный университет физической культуры, спорта и туризма*, 46. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=43818835>
- Мітова, О. (2016). Проблеми контролю у командних спортивних іграх у зв'язку з сучасними тенденціями їх розвитку. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. праць*, 184-190. ISSN 2071-5285. <http://eprints.zu.edu.ua/23115/>
- Мусієнко, А.В., & Цимбалюк, Ж.О. (2021). Світові тенденції розвитку баскетболу 3x3 в світі в сучасних умовах міжнародного спортивного руху. *Наука та освіта в дослідженнях*

молодих учених: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченій Дню науки. Харків, ХНПУ.

Несен, О.О., & Ширяєва, І.В. (2020). Динаміка показників швидкісно-силових здібностей гравців студентських команд у баскетболі 3x3 під впливом спеціально підібраних вправ. *Спортивні ігри*, 2 (16), 40-49. doi: 10.15391/si.2020-2.04

Серебренникова, Н.А., & Бикмухаметов, Р.К. (2019). Результаты анкетирования экспертов баскетболистов и волейболистов по вопросам психологической подготовки спортсменов в игровых видах спорта. *Современные проблемы науки и образования*, 3. <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=28931>.

Ставрев, С. (2016). *Баскетбол 3 х3*. Методическое руководство за студенти, преподаватели и студенти. София, УНСС, ISBN 978-954-644-894-1.

Сушко, Р. (2018). Влияние процессов глобализации на развитие спортивных игр. *Наука в олимпийском спорте*, 4, 39-45. DOI:10.32652/olympic2018.4_4

Фомина, Е.Е., & Жиганов, Н.К. (2017). Методика обработки результатов анкетирования с использованием методов многомерной и параметрической статистики. *Вестник Пермского национального исследовательского политехнического университета. Социально-экономические науки*, 1, 106-115.

Шутова, С.Є., Крайнюк, Д.В., & Кравченко, Д.В. (2018). «Слем-данк» як засіб популяризації баскетболу в Україні. *Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XI Міжнародної конференції молодих вчених*. Київ, НУФВСУ, 50-51. <http://reposit.uni-sport.edu.ua/bitstream/handle/787878787/1482/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F%20%D0%A8%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%205.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Шутова, С.Є., & Юр, В.Р. (2016). Современное состояние и перспективы развития баскетбола 3x3 в Украине. *Баскетбол: історія, сучасність, перспективи: матеріали I Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної інтернет-конференції*. Дніпро, ДДПФКіС, 207-211. <http://109.72.152.37/bitstream/handle/787878787/1489/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F%20%D0%A8%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%202.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Retrieved from URL: <https://fbu.ua/news>

Retrieved from URL: www.play.fiba3x3.com

Стаття надійшла до редакції: 11.01.2022

Опубліковано: 04.02.2022

Аннотация. Мусиенко А.В., Несен Е.А., Цымбалюк Ж.А. *Результаты анкетирования спортсменов о баскетболе в формате 3x3. Актуальность проблемы исследования обусловлена официальным признанием нового вида спорта – баскетбола 3x3 как олимпийского вида и пересмотра теоретических и методических подходов к отбору и подготовке баскетболистов к участию в официальных соревнованиях формата 3x3. Первые официальные соревнования национального уровня проводятся для игроков категории U-15. Учитывая отсутствие управляемого тренировочного процесса в новом виде спорта, возникла потребность в дополнительной подготовке игроков в секциях классического баскетбола для участия в соревнованиях формата 3x3. Цель: определение мнения баскетболистов 15-16 лет о баскетболе в формате 3x3. Методы: теоретические (анализ и обобщение научно-методической литературы, данных сети Интернет по проблеме исследования), эмпирические (педагогические (опрос), социологические (анкетирование)). Результаты: представлены результаты опроса тренеров и анкетирования игроков-классиков о баскетболе в формате 3x3. Установлено мнение игроков о месте нового вида, значимости целенаправленной подготовки к соревнованиям в формате 3x3. Определены приоритеты использования технико-тактических взаимодействий во время соревнований в*

формате 3x3. Проанализирована эффективность их применения в баскетболе 3x3 у игроков этого возраста. **Выводы:** среди подавляющего большинства спортсменов 15-16 лет, тренирующихся в секциях классического баскетбола под руководством тренера, баскетбол 3x3 очень популярен и рассматривается как отдельный вид спорта (70%). 72% респондентов имеют опыт выступлений на официальных соревнованиях в формате 3x3. 85% имеют достаточный уровень знаний официальных правил новой игры. Различая особенности между форматами соревнований, 87% респондентов высказали мнение о необходимости тренировок перед соревнованиями по баскетболу 3x3. Мнение спортсменов 15-16 лет о применении тактических взаимодействий в играх в формате 3x3 частично расходится с современными требованиями.

Ключевые слова: баскетбол 5x5; баскетбол 3x3; взаимодействие; нападение; защита.

Abstract. Anton Musienko, Elena Nesen, Zhanna Tsymbalyuk. *The results of the survey of athletes about basketball in 3x3 format. The urgency of the research problem is due to the official recognition of a new sport - basketball 3x3 as an Olympic sport and a review of theoretical and methodological approaches to the selection and preparation of basketball players to participate in official competitions in 3x3 format. The first official national level competitions are held for players in the U-15 category. Given the lack of a managed training process in the new sport, there was a need for additional training of players in the sections of classical basketball to participate in competitions 3x3. Purpose: to determine the opinion of basketball players aged 15-16 about basketball in 3x3 format. Methods: theoretical (analysis and generalization of scientific and methodological literature, Internet data on the problem of research), empirical (pedagogical (surveys), sociological (questionnaires)). Results: the results of a survey of coaches and a survey of classic players about basketball in 3x3 format are presented. The opinion of the players about the place of the new species, the importance of purposeful preparation for competitions in the 3x3 format is established. Priorities for the use of technical and tactical interactions during competitions in 3x3 format have been identified. The effectiveness of their use in 3x3 basketball in players of this age is analyzed. Conclusions: among the vast majority of athletes aged 15-16, training in the sections of classical basketball under the guidance of a coach, 3x3 basketball is very popular and is perceived as a separate sport (70%). 72% of respondents have experience of performing at official competitions in 3x3 format. 85% have a sufficient level of knowledge of the official rules of the new game. Distinguishing between features of competition formats, 87% of respondents expressed the need to train before 3x3 basketball competitions. The opinion of athletes aged 15-16 about the use of tactical interactions during games in 3x3 format partially differs from modern requirements.*

Key words: basketball 5x5; basketball 3x3; interaction; attack; defense.

References

- Al`-Fartussi, M.A. (2016). *Texny`ko-takty`cheskaya podgotovka kvaly`fy`cy`rovannykh basketboly`stov s uchetom funkcy`onal`nogo obespecheny`ya y`grovoj deyatel`nosty`* [Technical and tactical training of qualified basketball players, taking into account the functional support of game activity]: dissertacziy na soiskanie uchenoj stepeni kandidata nauk z fiz. vosp. i s. Kiev. [in Russia].
- Aleksieva, M., Stefanov, S., & Spakhiu, E. (2019). Anketno prouchvane otnosno myastoto na sporta 3x3 basketbol v`v vy`ssh`te uchy`ly`shha v republy`ka Albany`ya [Survey on the place of the sport of 3x3 basketball in higher education in the Republic of Albania]. *S`vremenni tendenczii na fizicheskoto v`zpitanie i sporta: 11 mezhdunarodna nauchna konferenczi`ya* [Modern trends of physical education and sport: 11th international scientific conference. 11th International Conference on Sport and Physical Education, Sofia, Sofia University "St. International Conference on Sofia and Sofia University, Sofia, Sofia, 11th International Conference on Sofia and Sofia University, Sofia]. Sofiya, Sofijski universitet

«Sv. Kliment Okhridski», 139-147.

file:///C:/Users/User/Downloads/KONFERENCIA%202019%20-1.pdf [in Albanian].

- Andrianova, R.I., Len'shina, M.V., & Andrushhenko, A.A. (2019). Opty'my'zacy`ya nagruzok v podgotovke basketboly`stok 3x3 k kubku my`ra na osnove ucheta pokazatelej dy`agnosty`cheskoj sy`stemy «Adaptolog-ekspert» [Optimization of loads in the preparation of 3x3 basketball players for the World Cup based on the indicators of the diagnostic system "Adaptologist-expert"]. *Ucheny`e zapiski universiteta im. P.F. Lesgafta* [Lesgaft University Research Notes], no 5 (171), 12-17. [in Russian].
- Babicheva, S.I., & Minina, L.N. (2020). Povysheny`e efekty`vnosty` sorevnovatel`noj deyatel`nosty` na osnove razvy`ty`ya kommuny`katy`vnyx sposobnostej u basketboly`stok 16-17 let [Increasing the effectiveness of competitive activity based on the development of communication skills among female basketball players aged 16-17 years]. *Sportivny`e igry` : nastoyashhee i budushhe. Sankt-Peterburg, Nacziional`nyj gosudarstvennyj universitet fizicheskoy kul`tury`, sporta i zdorov`ya im. P.F. Lesgafta* [Sports games: present and future. Saint Petersburg, National State University of Physical Culture, Sport and Health named after P.F. Lesgaft. P.F. Lesgaft], 9-12. [in Russian].
- Bazilevich, M.V. (2019). K voprosu o podgotovke studentov-basketboly`stov k sorevnovany`yam formata 3x3 [On the issue of preparing students-basketball players for competitions in 3x3 format]. *Sportivny`e studencheskie soby`tiya: Innovaczii dlya naslediya i ustojchivogo razvitiya. Vsemirnaya konferencziya Mezhdunarodnoj federaczii universitetskogo sporta Innovaczii - Obrazovanie – Sport* [Student sporting events: Innovation for legacy and sustainable development. International University Sports Federation World Conference Innovation - Education - Sport]. ANO, Direkczija Krasnoyarsk, 172-174. [in Russian].
- Bazilevich, M.V., & Shutova, M.V. (2018). Mneny`e studentov o neobxody`mosty` podgotovky` k sorevnovany`yam po basketbolu formata 3x3 [Students' opinion on the need to prepare for 3x3 basketball competitions]. *Studencheskij sport: sostoyanie i perspektivy` razvitiya. Sbornik materialov Regional`noj nauchno-prakticheskoy konferenczii* [Student sport: state and prospects of development. Proceedings of the Regional Scientific and Practical Conference], 6-9. [in Russian].
- Vitman, D.Yu., Bobrovskij, D.A., Vitman, D.Yu., & Kovy`rshina, E.Yu. (2020). Osobennosty` sorevnovatel`noj deyatel`nosty` y` y`grovyx pokazatelej v basketbole 3x3 [Features of competitive activity and game performance in basketball 3x3]. *Ucheny`e zapiski universiteta im. P.F. Lesgafta* [Lesgaft University Research Notes], no 11 (189), 81-86. [in Russian].
- Volkov, D.A., Zarubina, M.S., & Fesenko, R.P. (2020). Osobennosty` takty`chesky`x vzay`modejstvyy`j v basketbole 3x3 [Features of tactical interactions in basketball 3x3]. *Ustojchivoje razvitie: nauka i praktika* [Sustainable development: science and practice], S2 (26), 88-91. [in Russian].
- Glazin, A.M. (2015). *Sopryazhennoe pry`meneny`e sredstv basketbola y` stry`tbola v processe fy`zy`cheskogo vospyt`any`ya podrostkov 15-16 let* [The conjugate use of basketball and streetball means in the process of physical education of adolescents 15-16 years old]: avtoreferat dis. kandidata ped. nauk. Krasnodar. [in Russian].
- Zarubina, M.S. (2019). Sovremennye tendency`y` texny`cheskoj podgotovky` v basketbole 3x3 po y`togam vedushhy`x mezhdunarodnyx sorevnovany`j [Modern trends in technical training in 3x3 basketball based on the results of leading international competitions]. *Fizicheskaya kul`tura: vospitanie, obrazovanie, trenirovka* [Physical education: education, education, training], no 6, 5-7. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=42334648> [in Russian].
- Kirov, D. (2018). Prouchvane na mneny`eto na sportuvashhy`te «Basketbol 3x3» [Survey of the opinion of the athletes "Basketball 3x3"] *Pedagogicheski almanakh* [Pedagogically diamond], no 2, 189-195. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=723019> [in Bulgarian].
- Kolesnikova, E.A. (2006). Struktura y` sodержany`e pidgotovky` basketboly`stok 15-16 let k sorevnovany`yam po stry`tbolu [The structure and content of the preparation of basketball

- players 15-16 years old for streetball competitions]: avtoref. dis. kand. ped. nauk. Krasnodar. [in Russia].
- Kolesnikova, E.A., & Savrikova, Yu. (2019). Pokazately` texny`ko-takty`chesky`x dejstvy`j basketboly`stok studencheskoj komandy v y`grax formata 3x3 [Indicators of technical and tactical actions of female basketball players of the student team in 3x3 games]. *Aktual`ny`e nauchno-metodicheskie problemy` podgotovki sportsmenov v igrovy`kh vidakh sporta* [Current scientific and methodological problems in the training of athletes in competitive sports]. Materialy` Vserossijskoj nauchno-prakticheskoy konferenczii s mezhdunarodny`m uchastiem, 25-29. [in Russia].
- Maly`j, E.K., & Pozdeeva, D.E. (2020). Xaraktery`sty`ka atakuyushhy`x dejstvy`j vysokokvaly`fy`cy`rovannyx sportsmenov v basketbole 3x3 [Characteristics of the attacking actions of highly qualified athletes in basketball 3x3]. *Tezisy` dokladov XLVII nauchnoj konferenczii studentov i molody`kh ucheny`kh vuzov Yuzhnogo Federal`nogo okruga* [Theses of reports of XLVII scientific conference of students and young scientists of Southern Federal District universities]. Krasnodar, Kubanskij gosudarstvenny`j universitet fizicheskoy kul`tury`, sporta i turizma, 46. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=43818835> [in Russia].
- Mitova, O. (2016). Problemy` kontrolyu u komandny`x sporty`vny`x igrax u zv'yazku z suchasny`my` tendenciyamy` yix rozvy`tku [Problems of control in team sports games due to current trends in their development]. *Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii* [Physical education, sport and national health]: zb. nauk. prats, 184-190. ISSN 2071-5285. <http://eprints.zu.edu.ua/23115/> [in Ukraine].
- Musiyyenko, A.V., & Tsymbaliuk, Zh.O. (2021). Svitovi tendenciyi rozvy`tku basketbolu 3x3 v sviti v suchasny`x umovax mizhnarodnogo sporty`vnogo ruxu [World trends in the development of 3x3 basketball in the world in the modern conditions of the international sports movement]. *Nauka ta osvita v doslidzhenniakh molodykh uchenykh* [Science and education in research by young academics]: *zbirnyk materialiv II Vseukrainskoi naukovopraktychnoi konferenczii, prysviachenii Dniu nauky* Kharkiv, KhNPU. [in Ukraine].
- Nesen, O.O., & Shyriaieva, I.V. (2020). Dy`namika pokazny`kiv shvidkisto-sy`lovy`x zdibnostej gravciv students`ky`x komand u basketboli 3x3 pid vply`vom special`no pidibrany`x vprav [Dynamics of indicators of speed and power abilities of players of student teams in 3x3 basketball under the influence of specially selected exercises]. *Sportyvni ihry* [Sports games], no 2 (16), 40-49. doi: 10.15391/si.2020-2.04 [in Ukraine].
- Serebrennikova, N.A., & Bikmukhametov, R.K. (2019). Rezul`taty ankety`rovany`ya ekspertov basketboly`stov y` volejboly`stov po voprosam psy`xology`cheskoj podgotovky` sportsmenov v y`grovy`x vy`dax sporta [The results of a survey of experts of basketball and volleyball players on the psychological preparation of athletes in team sports]. *Sovremennyye problemy` nauki i obrazovaniya* [Contemporary issues of science and education], 3. <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=28931> (date of the application: 31.05.2021). [in Russia].
- Stavrev, S. (2016). *Basketbol 3x3* [Basketball 3x3]. Metodicheskoe r`kovodstvo za studenti, prepodavateli i studenti. Sofiya, UNSS, ISBN 978-954-644-894-1. [in Bulgarian].
- Sushko, R. (2018). Vliyanie processov globalizacii na razvitie sportivnyh igr [The influence of globalization processes on the development of sports games]. *Nauka v olimpijskom sporte* [Science in Olympic sport], no 4, 39-45. DOI:10.32652/olympic2018.4_4 [in Russia].
- Fomina, E.E., & Zhiganov, N.K. (2017). Metody`ka obrabotky` rezul`tatov ankety`rovany`ya s y`spol`zovany`em metodov mnogomernoj y` parametry`cheskoj staty`sty`ky` [Methodology of survey results processing with the use of multivariate and parametric statistics]. *PNRPU Sociology and Economics Bulletin* [Bulletin of Perm National Research Polytechnic University. Socio-economic sciences], no 1, 106-115. [in Ukraine].
- Shutova, S.Ye., Krainiuk, D.V., & Kravchenko, D.V. (2018). «Slem-dank» yak zasib populyary`zacyi basketbolu v Ukrayini ["Slam-dunk" as a means of promoting basketball in

Ukraine]. *Molod ta olimpiiskyi rukh* [Young people and the Olympic movement]: *Zbirnyk tez dopovidei XI Mizhnarodnoi konferentsii molodykh vchenykh*. Kyiv, NUFVSU, 50-51.
<http://reposit.uni-sport.edu.ua/bitstream/handle/787878787/1482/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F%20%D0%A8%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%205.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [in Ukraine].

Shutova, S.Ye., & Yur, V.R. (2016). *Sovremennoe sostoyaniye y` perspektivy` razvuy`ty`ya basketbola 3x3 v Ukray`ne* [The current state and prospects for the development of 3x3 basketball in Ukraine]. *Basketbol: istoriia, suchasnist, perspektivy: materialy I Vseukrainskoi z mizhnarodnoiu uchastiu naukovopraktychnoi internet-konferentsii* [Basketball: History, Modernity, Prospects: Proceedings of the Second All-Ukrainian Scientific and Practical Internet Conference with International Participation.]. Dnipro, DDIFKiS, 207-211.
<http://109.72.152.37/bitstream/handle/787878787/1489/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F%20%D0%A8%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%202.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [in Russia].

Retrieved from URL: <https://fbu.ua/news>

Retrieved from URL: www.play.fiba3x3.com

Відомості про авторів / Information about the Authors

Мусяєнко Антон Володимирович: *аспірант, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди: вул. Алчевських 29, Харків, 61002, Україна.*

Мусяєнко Антон Владимирович: *аспірант, Харьковский национальный педагогический университет имени Г.С. Сковороды: ул. Алчевских 29, Харьков, 61002, Украина.*

Anton Musiyenko: *graduate student, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University: Alchevskikh str. 29, Kharkiv, 61002, Ukraine.*

<https://orcid.org/0000-0003-2466-201x>;

E-mail: anton.musienko@hnpu.edu.ua

Несен Олена Олександрівна: *канд. фіз. вих.; Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди: вул. Алчевських 29, Харків, 61002. Україна.*

Несен Елена Александровна: *канд. физ. вых.; Харьковский национальный педагогический университет имени Г.С. Сковороды: ул. Алчевских 29, Харьков, 61002.*

Olena Nesen: *PhD (physical education and sport); H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University: Alchevskikh str. 29, Kharkiv.*

orcid.org/0000-0002-7473-6673

E-mail: helena.nesen@gmail.com

Цымбалюк Жанна Олексіївна: *канд. фіз. вих. і с., доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди: вул. Алчевських 29, Харків, 61002. Україна.*

Цымбалюк Жанна Алексеевна: *канд. физ. вых., доцент, Харьковский национальный педагогический университет имени Г.С. Сковороды: ул. Алчевских 29, Харьков, 61002.*

Zhanna Tzymbaliyk: *PhD (Physical education and sport), assistant professor, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University: Alchevskikh str. 29, Kharkiv.*

<https://orcid.org/0000-0002-9129-5689>;

E-mail: zhanna.tzymbaliuk@gmail.com